



Številka: 007-08/2020-1

Datum: 29. 6. 2020

OBČINSKI SVET OBČINE KOMEN

Na podlagi 30. člena Statuta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14, 39/16) v obravnavo in sprejem pošiljam

- **Predlog Odloka o lokalnih gospodarskih javnih službah v Občini Komen – prva obravnava**

Obrazložitev:

I Pravna ureditev lokalnih gospodarskih javnih služb v Republiki Sloveniji

V skladu z določilom prvega odstavka 140. člena Ustave Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I s spremembami in dopolnitvami) 'spadajo v pristojnost občine zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine'.

Omenjena določba prvega odstavka 140. člena Ustave RS poudarja avtonomijo lokalne skupnosti pri urejanju zadev lokalnega pomena. Občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja lokalne zadeve javnega pomena, ki so določene z Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12-ZUJF, 14/15-ZUUJFO, 11/18-ZSPDSLS-1, 30/18), s področnimi zakoni ter s splošnimi akti občine (statutom, odloki).

Na podlagi navedenega določila 140. člena Ustave RS ter v skladu z določilom 21. člena veljavnega ZLS 'občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom ali so določene z zakonom'. Tako občina 'za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe'.

V skladu z določilom 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ 'občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe)'.

Opravljanje lokalnih javnih služb zagotavlja občina:

- neposredno v okviru občinske uprave;
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij;
- z dajanjem koncesij;
- na drug način, določen v skladu z zakonom.

Način in oblike izvajanja gospodarskih javnih služb določa Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/1993, 30/98, 30/98-ZZLPPO, 127/06-ZJZP, 38/10-ZUKN, 51/11-ORZGJS40).

V skladu z določilom 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (vrste gospodarskih javnih služb) so 'gospodarske javne službe republiške in lokalne in so lahko obvezne in izbirne. Obvezna gospodarska javna služba se določi z zakonom.

Način opravljanja republiške gospodarske javne službe predpiše Vlada Republike Slovenije z uredbo, lokalna skupnost pa z odlokom tako, da je zagotovljeno njeno izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov.

Tehnični, oskrbovalni, stroškovni, organizacijski in drugi standardi ter normativi za opravljanje gospodarskih javnih služb se urejajo s predpisi pristojnih ministrov.'

Ne glede na način izvajanja (opravljanja) gospodarske javne službe, režim dejavnosti ureja država oziroma lokalna skupnost. Glede na navedeno določilo 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah predvideva izdajo posebnega predpisa (odlok lokalne skupnosti) o načinu opravljanja lokalne javne službe, s katerim se uredijo: • pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, • viri financiranja in način njihovega oblikovanja (v tem okviru tudi cenovni režim), • pravice in obveznosti uporabnikov in • položaj infrastrukture, namenjene izvajanju javne službe. Omenjeno izhaja iz določila 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (način opravljanja), ki določa, da se 's predpisom iz drugega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (odlokom lokalne skupnosti) za posamezno gospodarsko javno službo predpiše:

- organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, gospodarskem javnem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije);
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev;
- pogoji za opravljanje in uporabo javnih dobrin;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja;
- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za opravljanje gospodarske javne službe, ki so lastnina republiške ali lokalne skupnosti ter del njihove javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa ter;
- drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.'

S predpisom (odlokom) lokalne skupnosti se lahko uredijo vprašanja v zvezi z javno službo, ki so v javnem interesu, ne glede na to v kakšni obliki se bo izvajala javna služba. Ta predpis naj bi tudi že določal, v kakšni obliki se bo izvajala javna služba. V predpisu (odloku) lokalne skupnosti se torej uredijo vsa vprašanja, ki so zaradi javnega interesa pomembna pri gospodarski javni službi - gre torej za javnopravno regulacijo javne službe.

V skladu z drugim odstavkom 9. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (raba objektov in naprav) 'lahko lokalna skupnost predpiše pogoje in način javne, posebne in podrejene rabe objektov in naprav, namenjenih za izvrševanje lokalnih gospodarskih javnih služb'.

V skladu z določilom 10. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (subsidiarna uporaba zakona) pa se 'določbe zakona uporabljajo, če s posebnim zakonom posamezna vprašanja niso drugače urejena'.

1 Lokalne gospodarske javne službe

1.1 Zakonska ureditev

Kot navedeno so lokalne gospodarske javne službe lahko obvezne in izbirne. Obvezna lokalna gospodarska javna služba se določi z zakonom, izbirno pa določi občina s svojim predpisom (odlokom). Na tem mestu je potrebno opomniti, da v teoriji in praksi glede na možnost odločitve občine o tem, katere dejavnosti bodo podrejene posebnemu javnopravnemu režimu javne službe, ločimo dvoje vrst izbirnih gospodarskih javnih služb in sicer izbirne javne službe, ki jih kot takšne določi zakonodajalec z zakonom; v tem primeru se občina, kadar gre za lokalne gospodarske javne službe odloči ali bo izbirno javno službo izvajala ali ne in izbirne javne

službe, ki jih določi posamezna občina. V zvezi s to opredelitvijo se zastavlja vprašanje ali je, glede na zakonsko dikcijo (2. in 3. člen ZGJS), lahko (npr. s strani občine - z odlokom) določena kot izbirna gospodarska javna služba dejavnost, ki ni bila že pred tem z zakonom (kot to zahteva določilo 2. člena ZGJS) določena kot izbirna gospodarska javna služba. Iz dikcije 1. odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se obvezna gospodarska javna služba določi z zakonom, bi lahko sklepali tudi drugače - občina (ali država) bi lahko določila kot izbirno gospodarsko javno službo tudi dejavnost, ki pred tem še ni bila z zakonom določena kot izbirna gospodarska javna služba, seveda ob upoštevanju kriterijev iz 1. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da je gospodarska javna služba dejavnost, s katero se zagotavljajo materialne javne dobrine kot proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjo v javnem interesu zagotavlja RS oziroma občina ali druga lokalna skupnost zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu. Na takšno razlago bi bilo mogoče sklepati tudi iz dikcije 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom. Ob tem pa je potrebno upoštevati še določilo 5. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da je uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z obveznimi gospodarskimi javnimi službami, načeloma obvezna; uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z izbirnimi gospodarskimi javnimi službami pa načeloma neobvezna (razen, če zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis oziroma odlok občine za posamezne primere ne določa drugače).

Glede na opisano nejasnost Zakona o gospodarskih javnih službah (neusklajenost med določilom 2. in 3. člena), je ob teleološki razlagi zakonskih določil potrebno izhajati iz ugotovitve, da pomeni določitev dejavnosti za gospodarske javne službe in posledično vzpostavitev posebnega, javnopravnega režima teh dejavnosti tako velik poseg v ustavno načelo gospodarske pobude (74. člen Ustave RS), da lahko samo zakon 'izvzame' določeno (gospodarsko) dejavnost iz sfere zasebnega in ko z vzpostavitvijo režima javne službe 'prenese' v sfero javnega kot izbirno gospodarsko javno službo. Tako razlago pa dopušča tudi navedeni 61. člen Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, pri čemer določba tega člena, ki določa, da 'občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih določi s splošnim aktom', ne pomeni, da občina z odlokom vzpostavi režim gospodarske javne službe nad določeno dejavnostjo, temveč, da lahko z odlokom določi, da se bodo na njenem območju opravljale tudi določene gospodarske javne službe, ki jih je zakon določil kot 'izbirne' lokalne gospodarske javne službe. Občina mora torej zagotoviti opravljanje tistih javnih služb, ki so z zakonom določene kot obvezne gospodarske javne službe, medtem ko se glede izbirnih javnih služb (določenih z zakonom) prosto odloča.

Ob tem pa je potrebno opozoriti, da bi nasprotna razlaga (da torej občina lahko določi kot gospodarsko javno službo katerokoli tržno dejavnost, ki izpolnjuje kriterije 1. člena ZGJS) lahko pripeljala do situacije, v kateri bi v nekaterih občinah določene dejavnosti bile javne službe, v drugih pa bi se iste dejavnosti opravljale kot tržne dejavnosti. Takšna situacija bi pa bila nedopustna tudi z vidika ustavnega načela enakosti pred zakonom (14. člen Ustave RS) in določbe člena Ustave RS, ki določa, da je mogoče samo z zakonom predpisati način uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, če je to nujno zaradi same narave posamezne pravice ali svoboščine ter tudi s stališča pravne varnosti državljanov (oziroma občanov).

Nasprotno stališče pa lahko zasledimo v praksi Ustavnega sodišča RS, ki je v svoji odločbi št. U-I- 49/95 (Uradni list RS, št. 24/99) v para. 8 navedlo, 'da se obvezne gospodarske javne službe določijo z zakonom, kar pomeni, da sta to vrsto javnih služb Vlada oziroma lokalna skupnost dolžni zagotavljati na podlagi samega zakona. Dejavnosti, ki z zakonom niso opredeljene kot obvezne gospodarske javne službe, se lahko določijo kot izbirne. Iz navedenega izhaja, da lahko Vlada oziroma lokalna skupnost sami odločata, ali se bodo poleg dejavnosti, ki so obvezne javne službe, kot javna služba opravljale še kakšne druge dejavnosti, če so seveda izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 1. člena ZGJS.'

Izhajajoč iz slednjega primera je tako odločitev o dejavnosti izbirne gospodarske javne službe v pristojnosti vlade, kadar gre za republiške in v pristojnosti samoupravne lokalne skupnosti, kadar gre za lokalne gospodarske javne službe. Ob navedenem pa moramo omeniti še določilo 4. člena veljavnega Zakona o gospodarskih javnih službah, ki je določil, da lahko vlada na podlagi pooblastila iz zakona z uredbo oziroma samoupravna lokalna skupnost (občina) z odlokom predpiše, da se poleg proizvodov in storitev, katerih trajno in nemoteno proizvodnje v javnem interesu zagotavlja Republika Slovenija zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu, zagotavljajo še drugi proizvodi in storitve na način in v oblikah, ki jih ZGJS določa za gospodarske javne službe, kadar:

- a. so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje nalog iz njene pristojnosti;
- b. so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje gospodarskih, socialnih ali ekoloških funkcij države oziroma lokalne skupnosti;
- c. republika ali lokalna skupnost prevzame subsidiarno sanacijsko odgovornost (4. člen ZGJS).

Z navedenim je zakonodajalec dejansko sprejel kriterije, na podlagi katerih bi lahko občine samostojno določile gospodarske dejavnosti v katerih je prisoten javni interes in uredile celokupnost pravnih razmerij v zvezi z izvajanjem dejavnosti gospodarske javne službe v skladu z zakonom. Seveda pa moramo na tem mestu ponovno opomniti na ustavno omenjeno omejitev svobodnega določanja gospodarskih dejavnosti v katerih je prisoten javni interes. Svoboda odločitve je v danem primeru omejena z svobodo gospodarske pobude, določeno v prvem odstavku 74. člena Ustave RS. Ustavno zagotovljena svobodna gospodarska pobuda obsega na eni strani svobodo vsakršne odločitve o opravljanju gospodarske dejavnosti, kar pomeni, da je ustavno zagotovljeno svobodno sprejemanje gospodarskih odločitev na podjetniški ravni na drugi strani pa omejuje nosilce oblasti (tudi občine), da bi izvajanje neke gospodarske dejavnosti prosto podredile posebnemu javnopravnemu režimu javne službe in jo izvzele iz sistema delovanja tržnih zakonitosti. Dopustno omejitev svobodne gospodarske pobude predstavlja vzpostavitev pravne ureditve, ki temelji na ustavni določbi tretjega odstavka navedenega 74. člena Ustave RS, da se gospodarske dejavnosti ne smejo izvajati v nasprotju z javno koristjo. Javna korist na gospodarskem področju je pravni standard, ki ga Ustava RS ne pojasnjuje. Ker pa preširoko razumevanje javne koristi ne bi bilo skladno z Ustavo RS, je na tem mestu potrebno sprejeti legalitetno načelo, po katerem je v nasprotju z Ustavo RS tako izvajanje gospodarske dejavnosti, ki je v nasprotju z načeli ustavne ureditve. Po tem stališču pa se ni potrebno sklicevati na pravni standard, kadar sama zakonodaja konkretizira pojem javne koristi oziroma prepoveduje določena ravnanja.

Glede na navedeno med lokalne gospodarske javne službe (določene z zakonom), ki jih v javnem interesu zagotavlja občina zaradi zadovoljevanja javnih potreb (1., 3. člen ZGJS)) štejemo javne službe s področja:

1. varstva okolja: Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Uradni list RS, št. 39/06-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg), ki ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem in čigar namen je spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanja biotske raznovrstnosti, v prvem odstavku 149. členu določa, da 'so obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja:

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
- zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov,
- obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov,
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov in
- urejanje in čiščenje javnih površin.'

V skladu z določilom četrtega odstavka navedenega 149. člena zagotovi občina izvajanje navedenih javnih služb skladno s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe.

Ob navedenem so občine zavezane upoštevati tudi predpis vlade, ki ga ta izda na podlagi izvršilne klavzule, določene v tretjem odstavku 149. člena Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/. V navedenem predpisu vlada podrobneje predpiše: • vrste dejavnosti, komunalnih odpadkov in nalog, ki se izvajajo v okviru javnih služb iz prvega odstavka 149. člena ZVO-1; • metodologijo za oblikovanje cen, oskrbovalne standarde in tehnične, vzdrževalne, organizacijske ter druge ukrepe in normative za opravljanje javnih služb iz prvega odstavka 149. člena ZVO-1 (149. člen ZVO-1).

Poleg navedenega pa lahko občina na podlagi določila četrtega odstavka 97. člena Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/ 'neposredno ali kot lokalno gospodarsko javno službo zagotavlja podrobnejši ali posebni monitoring stanja okolja, zbrane podatke pa mora brezplačno posredovati ministrstvu pristojnemu za varstvo okolja.'

2. občinskih javnih cest: Zakon o cestah /ZCes-1/ (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14-Odl US, 46/15, 10/18) določa obvezno gospodarsko javno službo rednega vzdrževanja javnih cest, ki obsega vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega sveta ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah. Način izvajanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih cest določi občina.

3. zaščite živali: Zakon o zaščiti živali /ZZZiv/ (Uradni list RS, št. 38/13-UPB3, 21/18-ZNorg), ki ureja odgovornost ljudi za zaščito živali (1. člen ZZZiv) v 27. členu določa, da 'se zapuščenim živalim zagotovi pomoč, oskrba in namestitvev v zavetišču'.

Zagotovitev zavetišča pa je lokalna zadeva javnega pomena, ki se izvršuje kot javna služba, pri čemer mora biti na vsakih 800 registriranih psov v občini zagotovljeno eno mesto v zavetišču.

Imetnik zavetišča je lahko občina oziroma vsaka fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

Izpolnjevanje predpisanih pogojev za začetek delovanja zavetišča ugotavlja upravni organ pristojen za veterinarstvo v upravnem postopku.'

V skladu z določilom 28. člena Zakona o zaščiti živali /ZZZiv/ 'imetnik zavetišča opravlja naslednje naloge:

- sprejema prijave o zapuščenih živalih;
- zagotavlja potrebno veterinarsko pomoč zapuščenim živalim;
- zagotavlja ulov, prevoz, namestitvev in oskrbo zapuščenih živali v zavetišču;
- skrbi za iskanje skrbnikov teh živali oziroma prodajo ali oddajo živali novim skrbnikom;
- skrbi za ažurno vodenje registra psov, ki ga enkrat letno posreduje lokalni skupnosti.'

V skladu z določilom 33. člena Zakona o zaščiti živali /ZZZiv/ 'imetnik zavetišča pridobi sredstva za vzpostavitev zavetišča iz naslednjih virov:

- proračuna lokalne skupnosti;
- proračuna Republike Slovenije za gradbena dela in opremo, vendar največ do višine 50% njihove dejanske vrednosti, če je investicija v skladu s pogoji, ki jih predpiše minister;
- drugih virov (darila, donacije, ipd.).

4. pokopališke in pogrebne dejavnosti: Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (Uradni list RS, št. 62/16) ureja pogrebno in pokopališko dejavnost in določa, da pogrebna dejavnost obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba, ter prevoz, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba. Pokopališka dejavnost pa obsega upravljanje ter urejanje pokopališč in ju zagotavlja

občina. Ob navedenem moramo opomniti, da občina z odlokom predpiše pokopališki red, v katerem podrobneje določi izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti.

5. oskrbe z energijo: Energetski zakon /EZ-1/ (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15) določa, da je dejavnost operaterja distribucijskega sistema izbirna lokalna gospodarska javna služba, ki obsega: • izvajanje distribucije; • varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje distribucijskega sistema v ekonomsko sprejemljivih pogojih, z obveznimupoštevanjem varovanja okolja in energetske učinkovitosti; • razvoj distribucijskega sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema ter zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema; • zagotavljanje dolgoročne zmožljivosti distribucijskega sistema, da omogoča razumne zahteve za priključitev na sistem in dostop do njega; • zagotavljanje zanesljivosti dobave zemeljskega plina z ustrezno zmogljivostjo in zanesljivostjo omrežja; • zagotavljanje potrebnih podatkov uporabnikom sistema, da lahko učinkovito uveljavljajo dostop do sistema in njegovo uporabo (216. člen EZ-1). Ob navedenem se lahko kot izbirna lokalna gospodarska javna služba dejavnost distribucije toplote in dejavnost distribucije drugih energetskih plinov (284. člen EZ-1).

6. varstva pred požarom: Zakon o varstvu pred požarom /ZVPoz/ (Uradni list RS, št. 3/07-UPB1, 9/11, 83/12), ki ureja sistem varstva pred požarom v 3. členu določa dejavnost, ki jo opravljajo gasilske enote kot obvezno javno službo, ob tem pa lahko občine določijo dejavnosti varstva pred požarom, ki se opravljajo kot neobvezne (izbirne) javne službe.

7. gasilstvo: Zakon o gasilstvu /ZGas/ (Uradni list RS, št. 11/05-UPB1), ki ureja naloge, organizacijo in status gasilstva v 11. a členu določa, da poklicne gasilske enote opravljajo javno gasilsko službo v skladu z Zakonom o gasilstvu /ZGas/ in aktom o ustanovitvi. Prostovoljne gasilske enote opravljajo javno gasilsko službo skladno Zakonom o gasilstvu /ZGas/, če jih neposredno določi pristojni občinski organ in če z gasilskimi organizacijami, v katerih delujejo te gasilske enote, občina neposredno sklene pogodbo o opravljanju javne gasilske službe. Za opravljanje javne gasilske službe v skladu z Zakonom o gasilstvu /ZGas/ je lahko določena le tista prostovoljna gasilska enota, ki se preko gasilskih zvez povezuje v Gasilsko zvezo Slovenije. Pogodbo o opravljanju javne gasilske službe soprodpisuje tudi pristojna gasilska zveza. Na tem mestu moramo opomniti, da pristojni občinski organ (mestni svet) za opravljanje javne gasilske službe v skladu z zakonom določi zlasti: • obseg in način opravljanja javne gasilske službe; • organizacijo javne gasilske službe; • nadzor nad izvajanjem javne gasilske službe.

8. upravljanja s pristanišči oziroma vstopno-izstopnimi mesti: Zakon o plovbi po celinskih vodah /ZPCV/ (Uradni list RS, št. 30/02), ki ureja varnost plovbe po celinskih vodah v 14. členu določa, da je upravljanje s pristanišči oziroma vstopno-izstopnimi mesti izbirna gospodarska javna služba. Občina lahko s splošnim aktom podeli koncesijo za upravljanje s pristanišči ter vstopno-izstopnimi mesti. Za podelitev koncesije se smiselno uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo gospodarske javne službe.

9. prevoz potnikov po žičniških napravah: Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb /ZŽNPO/ (Uradni list RS, št. 126/03, 56/13, 33/14), ki ureja pogoje javnega prevoza oseb po žičniških napravah in gospodarske javne službe tega prevoza v 38. členu določa, da lahko lokalna skupnost (občina) določi, da se javni prevoz potnikov po žičniških napravah opravlja kot izbirna lokalna gospodarska javna služba. Občina lahko določi, da se javni prevoz potnikov kot javna služba opravlja po naslednjih žičniških napravah: 1. žičniških napravah, razen vlečnic, na območju mesta; 2. žičniških napravah, razen vlečnic, ki pomenijo nadaljevanje ali povezavo linijskega prevoza v mestnem prometu, in 3. žičniških napravah, razen vlečnic, ki pomenijo edino ali nujno dodatno povezavo z naseljenim območjem na gori, ali sicer težko dostopnim območjem. V predpisu, s katerim občina določi javno službo, mora določiti tudi žičniške naprave, na katerih se opravlja javna služba oziroma lokacije teh naprav, ki so infrastruktura javne službe.

10. monitoring stanja okolja: Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ v 97. členu določa, da lahko občina neposredno ali kot lokalno gospodarsko javno službo zagotavlja podrobnejši ali posebni monitoring stanja okolja, zbrane podatke pa mora posredovati ministrstvu.

11. geodetska dejavnost: Zakon o geodetski dejavnosti /ZGeoD-1/ (Uradni list RS, št. 77/10, 61/17-ZAID) v 35. členu določa, da lokalno geodetsko službo zagotavlja samoupravna lokalna skupnost. Lokalna geodetska skupnost obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje katastrov gospodarske infrastrukture ter posredovanje podatkov o omrežjih in objektih gospodarske infrastrukture v zbirni kataster gospodarske infrastrukture, lahko pa tudi vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje podatkov v bazi topografskih podatkov ter druge naloge lokalnega pomena. Organizira se lahko v okviru občinske uprave ali skupne občinske uprave, lahko pa jo samoupravna lokalna skupnost poveri geodetskemu podjetju s koncesijo. Koncesija se podeli po postopku in na način, ki ga določa zakon, ki ureja gospodarske javne službe.

1.2 Oblike zagotavljanja gospodarskih javnih služb

Občina lahko v skladu z določilom 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ zagotovi opravljanje gospodarskih javnih služb v naslednjih oblikah: • režijskem obratu, • javnem gospodarskem zavodu, • javnem podjetju ali • z dajanjem koncesij.

1.2.1 Režijski obrat

Občina lahko zagotovi izvajanje gospodarske javne službe v obliki režijskega obrata, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo. Režijski obrat se organizira kot organizacijska enota uprave oziroma službe občine. Organiziran je lahko kot samostojen ali nesamostojen režijski obrat. Organizacijo in delovno področje režijskega obrata pa določi občinski (mestni) svet v okviru organizacije in delovnega področja občinske uprave na predlog župana. Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ izrecno določa, da režijski obrat ni pravna oseba (17. člen ZGJS).

1.2.2 Javni gospodarski zavod

V obliki javnega gospodarskega zavoda se lahko zagotovi izvajanje lokalne gospodarske javne službe, kadar gre za opravljanje ene ali več lokalnih gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj. Lokalna skupnost ustanovi javni gospodarski zavod za opravljanje ene ali več gospodarskih dejavnosti, kadar se v celoti izvajajo kot neprofitne, njihovo izvajanje pa zahteva samostojno organizacijo izven uprave lokalne skupnosti.

Javni gospodarski zavod ustanovi lokalna skupnost z aktom o ustanovitvi, s katerim se ob statusnih lastnostih določijo tudi sredstva za ustanovitev in začetek dela zavoda, viri, način in pogoji za financiranje dela zavoda ter pravice in obveznosti ustanovitelja in zavoda. Poleg samoupravne lokalne skupnosti so lahko soustanovitelji javnega gospodarskega zavoda tudi druge pravne ali fizične osebe, vendar njihovi ustanoviteljski deleži skupaj ne smejo presegati 49%. Ustanovitelji javnega gospodarskega zavoda imajo vrsto pravic, zlasti pa določajo pogoje za izvajanje dejavnosti, dajejo soglasje k statutu zavoda ter k notranji organizaciji in programom dela zavoda. Ustanovitelji odločajo tudi o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin in sprejemajo poslovno poročilo, obračune in zaključni račun gospodarskega javnega zavoda.

Javni gospodarski zavod upravlja upravni odbor, poslovanje in delo gospodarskega javnega

zavoda pa vodi direktor. Slednjega imenuje in razrešuje ustanovitelji zavoda, če za to ni pooblaščen upravni odbor zavoda. Direktorja javnega zavoda imenujejo ustanovitelji za obdobje štirih let, ista oseba pa je lahko po preteku mandata ponovno imenovana. Pravice, obveznosti in odgovornosti direktorja pa ureja statut javnega gospodarskega zavoda (ZGJS, 17. – 24. člen).

1.2.3 Javno podjetje

Lokalna skupnost lahko zagotovi izvajanje lokalne gospodarske javne službe v obliki javnega podjetja, kadar gre za opravljanja ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati profitno. Javno podjetje lahko ustanovi lokalna skupnost kot podjetje v lasti lokalne skupnosti (občine). Ker javno podjetje po veljavni ureditvi nima lastne statusne oblike, jo neposredno črpa iz ureditve gospodarskih družb, tako da se lahko ustanovi samo v eni od statusnih oblik pravnih subjektov, ki jih predvideva veljavnega Zakona o gospodarskih družbah /ZGD-1/ (Uradni list RS, št. 65/09-UPB3, 33/11, 91/11, 32/12, 44/13-Odl.US, 82/13, 55/15, 15/17). Statusno se javno podjetje torej ne razlikuje od 'navadne' gospodarske družbe, bistvena razlika pa je samo v upravljavskih upravičenjih, pri katerih imeta država ali samoupravna lokalna skupnosti kot ustanoviteljici posebne ustanoviteljske pravice na takšnem podjetju, ki pa so sicer nedovisne od kapitalske strukture javnega podjetja. V teoriji statusnega prava se kot nesporno navaja stališče, da se lahko javno podjetje organizira v eni od oblik kapitalskih družb (d.d. ali d.o.o.).

Ustanovitelj javnega podjetja ima posebne pravice in sicer:

- določi posebne pogoje za izvajanje dejavnosti ter zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- odloča o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin (26. člen ZGJS).

1.2.4 Koncesionirana gospodarska javna služba

Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ kot način izvajanja gospodarske javne službe predvideva tudi koncesijo. Koncesija je oblika zasebnega izvajanja javne službe. Koncesija je posebno dovoljenje in pooblastilo, ki ga da država ali lokalna skupnost osebi zasebnega prava za izvajanje javne službe.

S podelitvijo koncesije nastane koncesijsko razmerje v katerem nastopata koncedent (lokalna skupnost, ki podeli koncesijo) in koncesionar (oseba zasebnega ali javnega prava, ki izvaja javno službo). Koncesionar je lahko fizična ali pravna oseba, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe. Če zakon ne določa drugače je lahko koncesionar tudi tuja oseba. Katero gospodarsko javno službo je možno opravljati na podlagi koncesije določa zakon ali odlok lokalne skupnosti.

Postopek za podelitev koncesije je dokaj zapleten. Najprej mora koncedent sprejeti akt o načinu izvajanja javne službe (odlok občine). V tem aktu naj bi bila že v naprej sprejeta odločitev, da se neka gospodarska javna služba opravlja kot koncesionirana. Ta akt tudi ureja celoten režim izvajanja javne službe. V njem je opredeljen javni interes na področju določene javne službe. Ta akt torej prinaša izključno javnopravne elemente (bodočega) koncesijskega razmerja.

Aktu o načinu izvajanja javne službe v primeru, da se je občina odločila za koncesijo, sledi koncesijski akt (odlok občine). S tem aktom se določi predmet in pogoje opravljanja gospodarske javne službe za posamezno koncesijo. S koncesijskim aktom se lahko da koncesionarju javno pooblastilo, če tako določa zakon. Koncesijski akt vsebuje:

- dejavnost ali zadeve, ki so predmet gospodarske javne službe;
- območje izvajanja gospodarske javne službe, uporabnike ter razmerja do uporabnikov;

- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar;
- morebitna javna pooblastila koncesionarju;
- splošne pogoje za izvajanje gospodarske javne službe in za uporabo javnih dobrin, ki se z njo zagotavljajo;
- vrsto in obseg monopola ali način njegovega preprečevanja;
- začetek in čas trajanja koncesije;
- vire financiranja gospodarske javne službe;
- način plačila koncesionarja ali način plačila odškodnine za izvrševanje gospodarske javne službe oziroma varščine;
- nadzor nad izvajanjem gospodarske javne službe;
- prenehanje koncesijskega razmerja;
- organ, ki opravi izbor koncesionarja;
- organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe;
- druge sestavine, potrebne za določitev in izvajanje gospodarske javne službe.

Pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar, so podlaga za kasnejši javni razpis, s katerim koncedent pridobi koncesionarja. Podlaga za javni razpis je koncesijski akt, s katerim se določita tudi oblika in postopek javnega razpisa. Javni razpis se objavi v uradnem listu Republike Slovenije. O izbiri koncesionarja odloči koncedent (občinska uprava) z upravno odločbo. Z izbranim koncesionarjem nato sklene koncedent (župan) koncesijsko pogodbo v pisni obliki. S koncesijsko pogodbo koncedent in koncesionar uredita medsebojna razmerja v zvezi z opravljanjem koncesionirane gospodarske javne službe. Bistvene sestavine koncesijske pogodbe se nanašajo na način in roke plačil morebitne varščine, razmerja v zvezi s sredstvi, ki jih vloži koncedent, dolžnost koncesionarja poročati koncedentu o vseh dejstvih in pojavih, ki utegnejo vplivati na izvajanje javne službe, način finančnega in strokovnega nadzora, pogodbene sankcije in način spreminjanja koncesijske pogodbe. O morebitnem sporu med koncedentom in koncesionarjem odloča redno sodišče.

Koncesijsko razmerje preneha a) s prenehanjem koncesijske pogodbe, b) z odkupom koncesije, c) z odvzemom koncesije in d) s prevzemom koncesionirane gospodarske javne službe v režijo.

Koncesijska pogodba preneha po preteku časa, za katerega je bila sklenjena, z odpovedjo, če je bila sklenjena za nedoločen čas ali z razdrtjem. Razlogi in pogoji za razdrtje, odpovedni rok in druge medsebojne pravice in obveznosti ob odpovedi ali razdrtju pogodbe pa se določijo v koncesijski pogodbi.

Z odkupom koncesije preneha koncesijsko razmerje tako, da koncesionar preneha opravljati javno službo, ki je predmet koncesije, koncedent pa v določenem obsegu prevzame objekte in naprave, ki jih je koncesionar zgradil ali drugače pridobil za namen izvajanja koncesionirane gospodarske javne službe. Odkup koncesije je možen samo, če je izrecno predviden v koncesijskem aktu ali v koncesijski pogodbi, s katero se določijo tudi način, obseg in pogoji odkupa. Zakon pa dopušča tudi možnost prisilnega odkupa koncesije. Ob prisilnem odkupu koncesije pa je koncedent dolžan plačati koncesionarju odškodnino, ki se določa po predpisih o razlastitvi.

Pri odvzemu koncesije lahko koncedent odvzame koncesionarju koncesijo, če le ta ne začne z opravljanjem koncesionirane gospodarske javne službe v za to določenem roku ali če je v javnem interesu, da se dejavnost preneha izvajati kot gospodarska javna služba ali kot koncesionirana gospodarska javna služba. Pogoji za odvzem koncesije se določijo v koncesijskem aktu ali v koncesijski pogodbi. V primeru odvzema koncesije je koncedent dolžan koncesionarju plačati odškodnino, ki se določa po predpisih o razlastitvi.

Pod pogoji in na način, določenimi v koncesijskem aktu ali v koncesijski pogodbi lahko koncedent prevzame koncesionirano gospodarsko javno službo prevzame v režijo. Zakon o

gospodarskih javnih službah /ZGJS/ določa, da lahko koncesionar prenese opravljanje koncesionirane gospodarske javne službe na drugo osebo. Slednje je mogoče samo, če je prenos predviden v koncesijski pogodbi v predvidenem obsegu. V nasprotnem primeru je prenos možen samo z dovoljenjem koncedenta. Koncedent pa lahko v celoti ali delno prenese opravljanje koncesioniranje gospodarske javne službe samo v primerih, določenih z ZGJS ali zaradi razlogov, določenih v koncesijski pogodbi, drugače pa samo s soglasjem koncesionarja.

Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ pozna tudi obvezno koncesijo, kadar gre za določeno dejavnost, ki se opravlja kot gospodarska javna služba, opravljajo pa jo osebe zasebnega prava kot obvezni del svoje dejavnosti. Obvezna koncesija se izvajalcu naloži z upravno odločbo, za njeno opravljanje pa koncedent in koncesionar skleneta koncesijsko pogodbo.

Koncesionar mora opravljati koncesionirano gospodarsko javno službo v okviru objektivnih možnosti tudi ob nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile. V tem primeru ima koncesionar pravico zahtevati od koncedenta povračilo stroškov, ki so nastali zaradi opravljanja koncesionirane gospodarske javne službe v nepredvidljivih okoliščinah.

Koncesionar je v skladu z zakonom odgovoren za škodo, ki jo pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem javne službe povzročijo pri njem zaposleni ljudje uporabnikom ali drugim osebam. Uporabnikom ali drugim osebam odgovarja subsidiarno za koncesionarja tudi koncedent, če s koncesijsko pogodbo ni dogovorjena drugačna vrsta odgovornosti.

1.3 Financiranje gospodarskih javnih služb

Gospodarske javne službe naj bi se načeloma financirale z zaračunavanjem storitev, ki jih plačujejo uporabniki javnih dobrin na podlagi vnaprej določenih tarif, taks, nadomestil ali povračil. Cene proizvoda ali storitve se oblikujejo in določajo na način in po postopku, ki ga določa zakon ali odlok lokalne skupnosti. Cene se lahko določijo diferencirano po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih ali nujenih javnih dobrin ter rednosti njihove uporabe. Cene se lahko tudi subvencionirajo, pri čemer se z aktom, s katerim se določi subvencioniranje, določita tudi višina in vir subvencij. Tudi subvencije so lahko diferencirane po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih ali nujenih javnih dobrin.

Gospodarske javne službe, s katerimi se zagotavljajo javne dobrine, katerih uporabniki niso določljivi ali katerih uporaba ni izmerljiva pa se financirajo iz sredstev proračuna. Poleg navedenega pa lahko lokalna skupnost za financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb predpiše tudi davek v skladu s predpisi, ki urejajo financiranje javne porabe in nalog lokalnih skupnosti.

Na tem mestu moramo opomniti, da morajo vsi izvajalci gospodarskih javnih služb voditi računovodstvo v skladu z računovodskimi standardi tako, da je možen stalen nadzor nad finančnim poslovanjem izvajalcev gospodarskih javnih služb. Izvajalci, ki imajo status pravne osebe, morajo imeti revidirane letne računovodske izkaze v skladu z zakonom. Pri reviziji se ugotavljajo zlasti namenskost, učinkovitost in racionalnost uporabe proračunskih sredstev.

1.4 Varstvo uporabnikov javnih dobrin

Za posamezno ali več gospodarskih javnih služb morajo občine ustanoviti telesa za varstvo uporabnikov javnih dobrin. Omenjena telesa sestavljajo predstavniki uporabnikov javnih dobrin. Telesa dajejo pripombe in predloge v zvezi z izvajanjem gospodarskih javnih služb pristojnim organom lokalne skupnosti, ki so jih dolžni o svojih stališčih in ukrepih obvestiti. Sestavo, delovno področje ter podrobnejše pravice telesa za varstvo uporabnikov javnih dobrin pa določi akt o njegovi ustanovitvi, s katerim se določi tudi organ, ki opravlja zanj administrativno strokovna opravila.

II Analiza pravne ureditve izvajanja lokalnih gospodarskih javnih služb v Občini Komen

V sklopu izvedbe projekta smo naredili analizo naslednjih pravnih aktov Občine Komen:

- Statut Občine Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 80/2009, 39/2014, 39/2016);
- Odlok o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 24/2018);
- Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 76/2008, 24/2018);
- Odlok o ustanovitvi javnega podjetja Kraški vodovod Sežana d.o.o. (Uradni list RS, št. 13/2008, 92/2014);
- Odlok o ustanovitvi režijskega obrata (Uradni list Republike Slovenije, št. 42/2008);
- Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 26/2010);
- Odlok o načinu opravljanja obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov (Uradni list Republike Slovenije št. 134/2004, 45/2006, 16/2007, 13/2011);
- Odlok o koncesiji za opravljanje lokalnih gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2012, 39/2013);
- Odlok o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2012, 80/2013, 110/2013);
- Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 4/2008);
- Odlok o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe »urejanje in vzdrževanje pokopališč (Uradni list Republike Slovenije, št. 122/2008, 73/2019);
- Odlok o ureditvi javne službe zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2012);
- Odlok o pogojih, postopkih in merilih za dajanje koncesij na področju opravljanja gospodarske javne službe »dimnikarstvo« (Uradni list Republike Slovenije št. 2/2002).

1 Statutarna ureditev lokalnih gospodarskih javnih služb v Občini Komen

Občinski svet Občine Komen je leta 2009 sprejel Statut Občine Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 80/2009, 39/2014, 39/2016), s spremembami v letih 2014 in 2016.

V 5. točki 7. člena statuta je določeno, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), določene z zakonom in s statutom, zlasti pa skrbi za lokalne javne službe tako, da:

- zagotavlja izvajanje obveznih in izbirnih lokalnih javnih služb v skladu z zakonom;
- nadzira delovanje lokalnih javnih služb;
- gradi in vzdržuje komunalno infrastrukturo.

Nadalje je v 100. členu statuta določeno, da občina mora zagotoviti izvajanje tistih javnih služb, ki so po zakonu obvezne.

Na podlagi izvedene pravne analize lahko sklenemo, da sta 5. točka 7. člena in 100. člen Statuta Občine Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 80/2009, 39/2014, 39/2016), skladna z veljavno zakonodajo.

V 92. členu statuta pa je določeno, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom. Opravljanje javnih služb zagotavlja občina:

- neposredno v okviru občinske uprave;
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij;

- z dajanjem koncesij;
- z vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava.

Na tem mestu naj opomnimo na prvi odstavek 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah / ZGJS/, ki določa, da Republika oziroma lokalna skupnost zagotavlja gospodarske javne službe skladno s 7. členom Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ v naslednjih oblikah:

- režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo;
- v javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj;
- v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno;
- z dajanjem koncesij.

Iz navedenega sledi, da vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava, ni zakonsko dopustna oblika zagotavljanja gospodarskih javnih služb.

Predlog

V skladu z navedenim predlagamo, da Občinski svet Občine Komen upošteva določilo tretjega odstavka 153. člena Ustave RS, ki določa, da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakoni, vsebinsko uskladi določila Statuta Občine Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 80/2009, 39/2014, 39/2016) z veljavno zakonodajo.

2 Lokalne gospodarske javne službe v Občini Komen

Z Odlokom o gospodarskih javnih službah v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 76/2008, 24/2018) je občinski svet določil obvezne in izbirne gospodarske javne službe v Občini Komen in način njihovega opravljanja (1. člen Odloka).

V 2. členu navedenega odloka so kot obvezne gospodarske javne službe določene naslednje dejavnosti:

- oskrba s pitno vodo;
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode;
- zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov;
- obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov;
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov;
- urejanje in čiščenje javnih površin;
- gasilska služba;
- 24-urna dežurna služba za opravljanje pogrebne dejavnosti.

Nadalje je z 2. členom določeno, da se kot obvezne gospodarske javne službe lahko opravljajo tudi druge dejavnosti, ki niso opredeljene v prejšnjem odstavku, če tako določa zakon.

Na tem mestu želimo opomniti, da:

- je na podlagi 3. člena Zakona o varstvu pred požarom /ZVPoz/ (Uradni list SRS, št. 2/76, 21/78 – ZSlar-A, 15/84, Uradni list RS, št. 71/93 – ZGas, 71/93 – ZVPoz in 83/12 – ZVPoz-D), dejavnost 'varstvo pred požarom' izbirna lokalna gospodarska javna služba;
- pod obvezne gospodarske javne službe sodijo še naslednje dejavnosti: redno vzdrževanje javnih cest ter pomoč, oskrba in namestitve zapuščenih živali v zavetišču.

V 3. členu odloka so kot izbirne gospodarske javne službe določene naslednje dejavnosti:

- plakatiranje, obveščanje in okraševanje naselij, vključno z izobešanjem zastav;
- upravljanje z javno razsvetljavo v naseljih;
- pokopališka dejavnost, ki obsega upravljanje in urejanje pokopališč.

Nadalje je v drugem odstavku 3. člena navedenega odloka določeno, da se kot izbirne

gospodarske javne službe lahko izvajajo tudi druge dejavnosti, ki jih z odlokom, na podlagi zakona, določi Občinski svet Občine Komen.

Na tem mestu želimo opomniti, da:

- dejavnosti 'plakatiranje, obveščanje in okraševanje naselij, vključno z izobešanjem zastav' v skladu z določilom 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom in javnih služb za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe), ni možno podrediti posebnemu pravnemu režimu javne službe, saj le-ta ni določena z zakonom;
- je na podlagi 8. točke drugega odstavka 10. člena Pravilnika o rednem vzdrževanju javnih cest (Uradni list RS, št. 38/16) in v povezavi s 16. členom Zakona o cestah /ZCes-1/ (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18), redno vzdrževanje cestne razsvetljave, naprav in ureditev, del obvezne lokalne gospodarske javne službe 'rednega vzdrževanja javnih cest';
- pokopališke dejavnosti, ki obsega upravljanje in urejanje pokopališč, v skladu z določilom 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe), ni možno podrediti posebnemu pravnemu režimu javne službe, saj le-ta ni določena z zakonom.

Predlog

V skladu z navedenim predlagamo, da Občinski svet Občine Komen upošteva določilo tretjega odstavka 153. člena Ustave RS, ki določa, da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakoni, vsebinsko uskladi določila Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 76/2008, 24/2018) z veljavno zakonodajo.

3 Organizacija izvajanja lokalnih gospodarskih javnih služb v Občini Komen

3.1 Oblike izvajanja lokalnih gospodarskih javnih služb v Občini Komen

Občinski svet Občine Komen je sprejel Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 76/2008, 24/2018), s katerim je določil obvezne in izbirne gospodarske javne službe v Občini Komen in način njihovega opravljanja (1. člen Odloka).

V 5. členu odloka je določeno, da občina določi za vsako posamezno gospodarsko javno službo z odlokom:

- organizacijsko in prostorsko zasnovo opravljanja javne službe po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije ali javnih kapitalskih vložkov);
- vrsto in obseg javnih dobrin ter njihovo prostorsko razporeditev;
- pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- vire financiranja gospodarske javne službe in način njenega oblikovanja;
- vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina republike ali lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa;
- druge elemente, pomembne za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

Na tem mestu naj opomnimo na prvi odstavek 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah / ZGJS/, ki določa, da Republika oziroma lokalna skupnost zagotavlja gospodarske javne službe skladno s 7. členom ZGJS v naslednjih oblikah:

- režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo;
- v javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih

javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj;

- v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno;
- z dajanjem koncesij.

Iz navedenega sledi, da javni kapitalski vložki, niso zakonsko dopustna oblika zagotavljanja gospodarskih javnih služb.

3.1.1 Javno podjetje

Občina Komen, Občina Hrpelje - Kozina, Občina Sežana, Občina Divača in Občina Miren – Kostanjevica so sprejele Odlok o ustanovitvi javnega podjetja Kraški vodovod Sežana d.o.o (Uradni list RS, št. 13/2008, 92/2014), s katerim so ustanovile javno podjetje Kraški vodovod Sežana d.o.o. (1. člen odloka) in Svet ustanoviteljic kot skupni organ za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb oskrbe s pitno vodo in odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda (2. člen odloka).

Na podlagi izvedene pravne analize lahko sklenemo, da je Odlok o ustanovitvi javnega podjetja Kraški vodovod Sežana d.o.o (Uradni list RS, št. 13/2008, 92/2014), skladen z veljavno zakonodajo.

3.1.2 Režijski obrat

Občinske svet Občine Komen je sprejel Odlok o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 24/2018), ki v 3. členu določa, da je Občinska uprava Občine Komen organizirana kot organizacijska enota znotraj katere deluje režijski obrat kot notranja organizacijska enota. Režijski obrat ni pravna oseba.

Leta 2008 je Občinski svet Občine Komen sprejel Odlok o ustanovitvi režijskega obrata (Uradni list Republike Slovenije, št. 42/2008), s katerim je ustanovil režijski obrat v skladu z določbami veljavnega predpisa, ki ureja izvajanje lokalnih gospodarskih javnih služb v Občini Komen (1. člen Odloka). Režijski obrat deluje na območju Občine Komen, je organiziran kot nesamostojna notranja organizacijska enota v okviru Občinske uprave Občine Komen in ni pravna oseba. Ustanovljen je za nedoločen čas (2. člen Odloka). V okviru režijskega obrata se lahko opravljajo naslednje dejavnosti:

- javna snaga in čiščenje javnih površin;
- urejanje in vzdrževanje javnih poti, površin za pešce in zelenih površin ter drugih javnih površin;
- urejanje in vzdrževanje javnih parkirišč;
- urejanje in vzdrževanje javnih tržnih prostorov;
- urejanje in vzdrževanje pokopališč;
- plakatiranje, obveščanje in okraševanje naselij;
- vzdrževanje javnih objektov in površin;
- vzdrževanje prostorov v lasti občine;
- druge dejavnosti po odredbi župana.

Dejavnosti, ki so navedene, lahko občina zagotovi tudi drugače, in sicer v javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju ali s podelitvijo koncesije. Lahko pa se v okviru režijskega obrata opravlja tudi druge dejavnosti, opredeljene v predpisih, ki urejajo gospodarske javne službe (3. člen Odloka).

Na tem mestu naj opomnimo, da:

- dejavnosti 'plakatiranje, obveščanje in okraševanje naselij' v skladu z določilom 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih

služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom in javnih služb za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe), ni možno podrediti posebnemu pravnemu režimu javne službe, saj le-ta ni določena z zakonom;

- dejavnosti 'urejanje in vzdrževanje pokopališč' v skladu z določilom 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom in javnih služb za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe), ni možno podrediti posebnemu pravnemu režimu javne službe, saj le-ta ni določena z zakonom.

4 Dejavnosti lokalnih gospodarskih javnih služb

4.1 Obvezne lokalne gospodarske javne službe

4.1.1 Lokalne gospodarske javne službe varstva okolja

Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ v 149. členu določa, da so obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja:

- oskrba s pitno vodo;
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode;
- zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov;
- obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov;
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov in urejanje in čiščenje javnih površin.

4.1.1.1 Oskrba s pitno vodo

Iz 6. člena Odloka o ustanovitvi javnega podjetja Kraški vodovod Sežana d.o.o (Uradni list RS, št. 13/2008, 92/2014) izhaja, da Javno podjetje Kraški vodovod Sežana d.o.o. izvaja obvezno gospodarsko javno službo oskrbe s pitno vodo, med drugim tudi na območju Občine Komen. Kljub temu bi na podlagi drugega odstavka 3. člena in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, Občinski svet Občine Komen moral sprejeti Odlok o načinu opravljanja obvezne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo na območju občine. Kot izhaja iz 3. in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, način opravljanja gospodarske javne službe predpiše lokalna skupnost z odlokom tako, da je zagotovljeno njeno izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. Za posamezno gospodarsko javno službo se določi:

- organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije);
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev;
- pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja;
- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa;
- drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

4.1.1.2 Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode

Leta 2008 so Občina Komen, Divača, Hrpelje-Kozina, Sežana in Mirna-Kostanjevica sprejele Odlok o ustanovitvi javnega podjetja Kraški vodovod Sežana d.o.o. (Uradni list RS, št. 13/2008, 92/2014), s katerim je določeno, da javno podjetje izvaja obvezno gospodarsko javno službo odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda, med drugim tudi na območju

Občine Komen (6. člen Odloka).

Nadalje je leta 2010 Občinski svet Občine Komen sprejel Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 26/2010), s katerim je določil pogoje in način izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda v Občini Komen, gospodarjenje z objekti in napravami, ki služijo odvajanju in čiščenju odpadne vode, ki nastaja v gospodinjstvih, industriji in pri drugih uporabnikih ter pravice in obveznosti izvajalca obvezne gospodarske javne službe ter uporabnikov javne službe (1. člen Odloka).

Na podlagi izvedene pravne analize lahko sklenemo, da Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 26/2010) ni skladen z veljavno Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17 in 81/19).

4.1.1.3 Ravnanje s komunalnimi odpadki

Občinski svet Občine Komen je sprejel Odlok o načinu opravljanja obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov (Uradni list Republike Slovenije št. 134/2004, 45/2006, 16/2007, 13/2011), s katerim je določil način opravljanja obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na celotnem območju Občine Komen (1. člen Odloka).

V 7. členu navedenega odloka je določeno, da se javna služba izvaja na način vlaganja javnega kapitala v dejavnost osebe zasebnega prava.

Na tem mestu moramo opomniti, da se v skladu s prvim odstavkom 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, zagotavljajo gospodarske javne službe skladno s 7. členom Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ v naslednjih oblikah:

- režijskem obratu;
- v javnem gospodarskem zavodu;
- v javnem podjetju;
- z dajanjem koncesij.

Na podlagi izvedene pravne analize lahko sklenemo, da Odlok o načinu opravljanja obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov (Uradni list Republike Slovenije št. 134/2004, 45/2006, 16/2007, 13/2011), ni skladen z veljavnim Zakonom o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ in Uredbo o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17 in 60/18).

Nadalje je občinski svet sprejel Odlok o koncesiji za opravljanje lokalnih gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2012, 39/2013) - koncesijski akt, s katerim je določil predmet in pogoje za podelitev koncesije ter uredil druga vprašanja v zvezi s podeljeno koncesijo za izvajanje lokalnih gospodarskih javnih služb: zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov, odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov (1. člen Odloka).

Na podlagi izvedene pravne analize lahko sklenemo, da je Odlok o koncesiji za opravljanje lokalnih gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2012, 39/2013), skladen z veljavno zakonodajo.

4.1.1.4 Urejanje in čiščenje javnih površin

Na tem mestu moramo opomniti, da Občinski svet Občine Komen ni sprejel odloka s katerim bi predpisal način opravljanja obvezne lokalne gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin na način, kot to določa drugi odstavek 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/. Izhajajoč iz navedenega, občinski svet ni vzpostavil ustrezne pravne ureditve načina opravljanja navedene lokalne gospodarske javne službe v skladu z določili veljavnega Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/ ter 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se z odlokom za posamezno gospodarsko javno službo določi:

- organizacijska in prostorska zasnova njenega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju ali na podlagi koncesije);
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev;
- pogoji za opravljanje in uporabo javnih dobrin;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- viri financiranja gospodarske javne službe in način njihovega oblikovanja;
- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa;
- drugi elementi, pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

4.1.2 Vzdrževanje občinskih javnih cest

Najprej želimo opomniti, da občinski svet ni sprejel v skladu s 3. in 7. členom Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, Odloka o načinu opravljanja obvezne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja javnih cest v Občini Komen. 3. člen Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ v drugem odstavku določa, da način opravljanja gospodarske javne službe predpiše lokalna skupnost z odlokom tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. 7. člen Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ pa določa, da se s predpisom iz navedenega člena (drugi odstavek 3. člena) za posamezno gospodarsko javno službo določi:

- organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije);
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev;
- pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja;
- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina republike ali lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa;
- drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

Občinski svet Občine Komen je leta 2012 sprejel Odlok o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2012, 80/2013, 110/2013), s katerim je določil način izvajanja javnonaročniškega javno-zasebnega partnerstva koncesije lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja, izvajanja in upravljanja javne razsvetljave ter dobave električne energije za javno razsvetlavo v Občini Komen, z namenom zagotovitve zmanjšanja porabe električne energije. Navedeni odlok je hkrati tudi koncesijski akt s katerim so določeni predmet in pogoji za podelitev koncesije za izvajanje javne službe ter druga vprašanja v zvezi z izvajanjem podeljene koncesije. (1. člen Odloka).

Na podlagi izvedene pravne analize lahko sklenemo, da je Odlok o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2012, 80/2013, 110/2013), skladen z veljavno zakonodajo. Vsebinsko vsebuje vse elemente, ki so določeni v skladu s 3. in 7. členom Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe) ter 32. in 33. členom Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (koncesijski akt). V tej zvezi pa je potrebno opomniti, da je smiselno sprejemati Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe in koncesijski akt ločeno, torej v dveh posameznih aktih.

Na tem mestu želimo še opomniti, da je na podlagi 16. člena Zakona o cestah /ZCes-1/ (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18) in v povezavi z osmo točko drugega odstavka 10. člena Pravilnika o rednem vzdrževanju javnih cest (Uradni list RS, št. 38/16), redno vzdrževanje cestne razsvetljave, naprav in ureditev, del obvezne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja javnih cest. V skladu z drugim odstavkom 10. člena Pravilnika o rednem vzdrževanju javnih cest (Uradni list RS, št. 38/16), gospodarska javna služba rednega vzdrževanja cest obsega naslednja dela:

- pregledniška služba;
- redno vzdrževanje prometnih površin;
- redno vzdrževanje cestnih objektov;
- redno vzdrževanje bankin;
- redno vzdrževanje naprav za odvodnjavanje;
- redno vzdrževanje brežin in berm;
- redno vzdrževanje prometne signalizacije in opreme;
- redno vzdrževanje cestne razsvetljave, naprav in ureditev;
- redno vzdrževanje vegetacije;
- zagotavljanje preglednega polja in prostega profila ceste;
- čiščenje cest;
- redno vzdrževanje mejnikov;
- redno vzdrževanje drugih funkcionalnih površin;
- nadzor osnih obremenitev, skupnih mas in dimenzij vozil;
- intervencijski ukrepi in
- zimska služba.

Na podlagi navedenega in glede na dejstvo, da občinski svet ni sprejel Odloka o načinu opravljanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja javnih cest v Občini Komen, se lahko v navedenem Odloku o načinu opravljanja gospodarske javne službe, uredi tudi dejavnost rednega vzdrževanja cestne razsvetljave, naprav in ureditev.

4.1.3 Pomoč, oskrba in namestitvev zapuščenih živali v zavetišču

Občinski svet Občine Komen je leta 2012 sprejel Odlok o ureditvi javne službe zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2012), s katerim je za območje Občine Komen uredil obvezno lokalno javno službo zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali. Z navedenim odlokom je določil tudi predmet, območje in način opravljanja javne službe, postopek podelitve koncesije, pogoje, ki jih mora izpolnjevati prijavitelj za podelitev koncesije, pogoje opravljanja javne službe, pričetek, čas trajanja in prenehanje koncesijskega razmerja, vire in način financiranja javne službe, postopek imenovanja sveta zavetišča in imenovanja predstavnika občine v svet zavetišča ter nadzor nad izvajanjem javne službe (1. člen Odloka).

Na podlagi izvedene pravne analize lahko sklenemo, da Odlok o ureditvi javne službe zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali (Uradni list Republike Slovenije, št. 108/2012), ni skladen s 7. in 33. členom Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/. 7. člen Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ določa vsebino Odloka o načinu opravljanja gospodarske

javne službe, ki je sledeča:

- organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije);
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev;
- pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja;
- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina republike ali lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa;
- drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

S 33. členom Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ pa je določena vsebina Odloka o predmetu in pogojih za opravljanje koncesionirane gospodarske javne službe – koncesijskega akta, in sicer:

- dejavnosti ali zadeve, ki so predmet gospodarske javne službe;
- območje izvajanja gospodarske javne službe, uporabnike ter razmerja do uporabnikov;
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar;
- morebitna javna pooblastila koncesionarju;
- splošne pogoje za izvajanje gospodarske javne službe in za uporabo javnih dobrin, ki se z njo zagotavljajo;
- vrsto in obseg monopola ali način njegovega preprečevanja;
- začetek in čas trajanja koncesije;
- vire financiranja gospodarske javne službe;
- način plačila koncesionarja ali način plačila odškodnine za izvrševanje gospodarske javne službe oziroma varščine;
- nadzor nad izvajanjem gospodarske javne službe;
- prenehanje koncesijskega razmerja;
- organ, ki opravi izbor koncesionarja;
- organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe;
- druge sestavine, potrebne za določitev in izvajanje gospodarske javne službe.

Naj še opomnimo, da je najbolj smiselno sprejemati ločeno Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe in koncesijski akt, torej kot dva posamezna akta.

4.1.4 24-urna dežurna pogrebna služba

Občinski svet Občine Komen je sprejel Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 4/2008, 122/2008), s katerim je določil izvajanje pokopališke in pogrebne dejavnosti ter urejanja pokopališč na območju Občine Komen (1. člen Odloka).

Na podlagi izvedene pravne analize lahko sklenemo, da Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 4/2008, 122/2008), ni skladen z veljavnim Zakonom o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ in Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/. Pokopališke in celotne pogrebne dejavnosti ter dejavnosti urejanja pokopališč, v skladu z določilom 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe), ni možno podrediti posebnemu pravnemu režimu javne službe, saj le-ta ni določena z zakonom. Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, kot obvezno občinsko gospodarsko javno službo, določa zgolj 24-urno dežurno pogrebno službo.

Občinski svet je sprejel Odlok o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe »urejanje in vzdrževanje pokopališč« (Uradni list Republike Slovenije, št. 122/2008, 73/2019) – koncesijski akt, s katerim je določil predmet in pogoje za podelitev koncesije za izvajanje lokalne gospodarske javne službe »urejanje in vzdrževanje pokopališč« v Občini Komen ter uredil druga vprašanja v zvezi z izvajanjem podeljene koncesije (1. člen Odloka).

Na podlagi izvedene pravne analize lahko sklenemo, da Odlok o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe »urejanje in vzdrževanje pokopališč« (Uradni list Republike Slovenije, št. 122/2008, 73/2019), ni skladen z veljavnim Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ in Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/. Dejavnosti »urejanje in vzdrževanje pokopališč«, v skladu z določilom 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe), ni možno podrediti posebnemu pravnemu režimu javne službe, saj le-ta ni določena z zakonom. Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, kot obvezno občinsko gospodarsko javno službo, določa zgolj 24-urno dežurno pogrebno službo.

Državni zbor RS je v letu 2016 sprejel Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (Uradni list RS, št. 62/16) s katerim je uredil pogrebno in pokopališko dejavnost. Skladno z določili 3. člena navedenega zakona je zakonodajalec določil, da pogrebna dejavnost obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba ter prevoz, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba. Pokopališka dejavnost pa obsega upravljanje ter urejanje pokopališč in ju zagotavlja občina. Ob navedenem je v 4. členu Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ določil, da občina z odlokom predpiše pokopališki red, v katerem med drugim podrobneje določi način zagotavljanja 24-urne dežurne službe.

Potrebno je opomniti, da je zakonodajalec v 63. členu Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ določil, da občine zagotovijo izvajanje 24-urne dežurne službe in pokopališko dejavnost v skladu z Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ najpozneje v enem letu od uveljavitve zakona (t.j. do 15.10.2017), česar pa Občinski svet Občine Komen ni naredil.

4.2. Izbirne lokalne gospodarske javne službe

4.2.1 Dimnikarska služba

Občinski svet je leta 2002 sprejel Odlok o pogojih, postopkih in merilih za dajanje koncesij na področju opravljanja gospodarske javne službe »dimnikarstvo« (Uradni list Republike Slovenije št. 2/2002) – koncesijski akt, s katerim je določil predmet, pogoje, javna pooblastila, začetek in čas trajanja koncesije, način financiranja in druge elemente pomembne za podelitev koncesije za izvajanje obvezne gospodarske javne službe (1. člen Odloka).

Na tem mestu moramo opomniti, da je 7.5.2004 z uveljavitvijo Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/ (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNorg in 84/18 – ZIURKOE), prenehal veljati Zakon o varstvu okolja /ZVO/ (Uradni list RS, št. 32/93, 1/96, 56/99 – ZON, 22/00 – ZJS, 67/02 – ZV-1 in 41/04 – ZVO-1), ki je v 26. členu določal dejavnost pregledovanja, nadzorovanja in čiščenja kurilnih, naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka, kot obvezno lokalno javno službo. Novi in veljavni Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/, navedene dejavnosti ne določa več kot obvezne ali izbirne javne službe. Posledično Odlok o pogojih, postopkih in merilih za dajanje koncesij na področju opravljanja gospodarske javne službe »dimnikarstvo« (Uradni list Republike Slovenije št. 2/2002), ni skladen z veljavno zakonodajo.

III. Razlogi in cilji, zaradi katerih je odlok potreben

Z odlokom bo občinski svet;

- ob spoštovanju ustavnega načela zakonitosti (tretji odstavek 153. člena Ustave RS), ki določa, da morajo biti podzakonski akti v skladu z ustavo in zakoni ter
- ob spoštovanju določil 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki v prvem odstavku določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom, in javnih služb za katere je tako določeno z zakonom; podrobneje uredil lokalne gospodarske javne službe v Občini Komen, način njihovega izvajanja, strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge, varstvo uporabnikov, financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb in druga vprašanja v zvezi z izvajanjem lokalnih gospodarskih javnih služb v Občini Komen.

IV. Poročilo o sodelovanju javnosti pri pripravi osnutka odloka

Zaradi večje legitimnosti sprejetih splošnih aktov občine in vključitve občanov, njihovih organizacij, strokovne in druge javnosti v pripravo predlogov splošnih aktov občine bo osnutek odloka v skladu z določili Dodatnega protokola k evropski listini lokalne samouprave o pravici do sodelovanja pri vprašanjih lokalne oblasti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št 2/11), Smernic za sodelovanje s strokovno in z drugimi zainteresiranimi javnostmi, ki so sestavni del Resolucije o normativni dejavnosti (Uradni list RS, 95/09), 10. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/05– uradno prečiščeno besedilo, 117/06– ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15– odl. US, 102/15, 17/18) in Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/16), objavljen na spletnih straneh občine, v katalogih informacij javnega značaja najpozneje sedem (7) dni pred sejo občinskega sveta.

V. Ocena finančnih in drugih posledic, ki jih bo imel sprejem odloka

V skladu z določilom 76. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14) mora obrazložitev osnutka akta vsebovati tudi oceno finančnih in drugih posledic, ki jih bo imel sprejem akta. Ocenjujemo, da sprejem odloka ne bo imel dodatnih finančnih posledic za občinski proračun.

VI. Predlog

Občinskemu svetu Občine Komen predlagam v sprejem z Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/ in Zakonom o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ vsebinsko usklajen osnutek Odloka lokalnih gospodarskih javnih službah v Občini Komen.

Obrazložitev k predlaganemu odloku ter predlog odloka je pripravil Inštitut za lokalno samoupravo Maribor, zanj izr. prof. dr. Boštjan Brezovnik in Vesna Mihovilovič.

Mag. Erik Modic, župan





Občina Komen
Občinski svet
Komen 86
6223 Komen

PREDLOG SKLEPA

Številka:

Datum:

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Komen (Ur. l. RS 80/09, 39/14, 39/16) je občinski svet Občine Komen na svoji __. _____ seji, dne __. __. ____ sprejel naslednji

S K L E P

1.

Sprejme se Odlok o lokalnih gospodarskih javnih službah v Občini Komen v prvi obravnavi.

2.

Ta sklep velja takoj.

Mag. Erik Modic, župan

Na podlagi 21. in 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07–UPB2, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12–ZUJF, 14/15–ZUUJFO, 11/18–ZSPDSLS-1, 30/18), 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98, 127/06–ZJZP, 38/10–ZUKN, 57/11–ORZGJS40) in 16. člena Statuta Občine Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 80/2009, 39/2014, 39/2016) je Občinski svet Občine Komen na svoji ... seji dne ... sprejel

Obrazložitev:

Pravna podlaga za sprejem odloka je določilo 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki v prvem odstavku določa, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. V skladu z določilom pete alineje drugega odstavka navedenega 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe. Kot je določeno z 61. členom Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe). Opravljanje lokalnih javnih služb pa občina zagotavlja: • neposredno v okviru občinske uprave; • z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij; • z dajanjem koncesij; • na drug način, določen v skladu z zakonom.

**ODLOK
O LOKALNIH GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽBAH V OBČINI KOMEN**

1. Splošne določbe

**1. člen
(vsebina odloka)**

Ta odlok ureja lokalne gospodarske javne službe v Občini Komen, način njihovega izvajanja, strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge, varstvo uporabnikov, financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb in druga vprašanja v zvezi z izvajanjem lokalnih gospodarskih javnih služb v Občini Komen (v nadaljevanju: občina).

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil:

- drugega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da način opravljanja lokalne gospodarske javne službe predpiše lokalna skupnost z odlokom tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno zaokroženih oskrbovalnih sistemov;
- 11. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju gospodarskih javnih služb opravljajo organi lokalnih skupnosti;
- III. poglavja Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (14., 15. in 16. člen), ki ureja varstvo uporabnikov javnih dobrin;
- VI. poglavja Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (od 59. do 65. člena), ki ureja financiranje gospodarskih javnih služb.

**2. člen
(lokalne gospodarske javne službe)**

Kot lokalne gospodarske javne službe se opravljajo dejavnosti, ki so z zakonom določene kot obvezne lokalne gospodarske javne službe in dejavnosti, ki so kot izbirne lokalne gospodarske javne službe določene s tem odlokom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe). V skladu z določilom

prvega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ so gospodarske javne službe lahko obvezne ali izbirne. Obvezna gospodarska javna služba pa se določi z zakonom.

2. Način opravljanja lokalnih gospodarskih javnih služb

3. člen

(način opravljanja lokalnih gospodarskih javnih služb)

(1) Lokalne gospodarske javne službe se opravljajo na podlagi predpisanih tehničnih, oskrbovalnih, stroškovnih, organizacijskih in drugih standardov ter normativov, ki jih predpišejo vlada in pristojna ministrstva.

(2) Občina s posamičnimi odloki podrobneje uredi način opravljanja posamezne ali več lokalnih gospodarskih javnih služb oziroma podrobneje določi:

- organizacijsko in prostorsko zasnovo njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije);
- vrsto in obseg javnih dobrin ter njihovo prostorsko razporeditev;
- pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- vire financiranja gospodarskih javnih služb in načinov njihovega oblikovanja;
- vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje lokalne gospodarske javne službe, ki so v lasti občine ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa;
- druge elemente pomembne za opravljanje in razvoj lokalne gospodarske javne službe.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se tehnični, oskrbovalni, organizacijski in drugi standardi ter normativi za opravljanje gospodarskih javnih služb urejajo s predpisi pristojnih ministrov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se z odlokom lokalne skupnosti, za posamezno gospodarsko javno službo določi:

- organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije ali javnih kapitalskih vložkov);
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev;
- pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja;
- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina republike ali lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa;
- drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

3. Lokalne gospodarske javne službe

4. člen

(obvezne in izbirne lokalne gospodarske javne službe)

(1) Lokalne gospodarske javne službe so obvezne in izbirne.

(2) Obvezne lokalne gospodarske javne službe so določene z zakonom in s tem odlokom.

(3) Izbirne lokalne gospodarske javne službe so določene s tem odlokom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano v skladu z določilom prvega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da so gospodarske javne službe lahko obvezne ali izbirne.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano v skladu z določilom prvega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se obvezna gospodarska javna služba določi z zakonom.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe).

5. člen

(obvezne lokalne gospodarske javne službe)

(1) Na območju občine se kot obvezne lokalne gospodarske javne službe opravljajo naslednje dejavnosti:

1. oskrba s pitno vodo,
2. odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
3. zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov,
4. obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov,
5. odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov,
6. urejanje in čiščenje javnih površin,
7. vzdrževanje občinskih javnih cest,
8. pomoč, oskrba in namestitvev zapuščenih živali v zavetišču,
9. 24-urna pogrebna dejavnost.

(2) Kot obvezne lokalne gospodarske javne službe se opravljajo tudi dejavnosti, ki niso določene v prejšnjem odstavku, če tako določa zakon.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se obvezna gospodarska javna služba določi z zakonom. Z veljavno zakonodajo so kot obvezne lokalne gospodarske javne službe določene naslednje dejavnosti:

- na podlagi določila 149. člena veljavnega Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/: • oskrba s pitno vodo; • odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode; • zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov; • obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov • odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov; • urejanje in čiščenje javnih površin;
- na podlagi določila 16. člena veljavnega Zakona o cestah /ZCest-1/: • redno vzdrževanje javnih cest, ki obsega vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega sveta ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah;
- na podlagi določila 27. člena veljavnega Zakona o zaščiti živali /ZZZiv/: • pomoč, oskrba in namestitvev zapuščenih živali v zavetišču.
- na podlagi določila prvega odstavka 3. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ pogrebna dejavnost obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba, ter prevoz, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da se kot obvezne lokalne gospodarske javne službe opravljajo tudi dejavnosti, ki niso določene v prejšnjem odstavku, če tako določa zakon.

6. člen

(izbirne lokalne gospodarske javne službe)

Na območju občine se kot izbirne lokalne gospodarske javne službe opravljajo naslednje dejavnosti:

1. varstvo pred požarom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da gospodarske javne službe lahko izbirne. Z veljavno zakonodajo so kot izbirne lokalne gospodarske javne službe določene naslednje dejavnosti:

- na podlagi določila prvega odstavka 216. člena veljavnega Energetskega zakona /EZ-1/: • dejavnost operaterja distribucijskega sistema ter na podlagi prvega odstavka 284. člena Energetskega zakona /EZ-1/: • dejavnost distribucije toplote in dejavnost distribucije drugih energetskega plinov.
- na podlagi določila 3. člena veljavnega Zakona o varstvu pred požarom /ZVPoz/: • dejavnost varstva pred požarom;
- na podlagi določila 14. člena Zakona o plovbi po celinskih vodah /ZPCV/: • upravljanje s pristanišči oziroma vstopno-izstopnimi mesti;
- na podlagi določila 38. člena veljavnega Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb /ZŽNPO/: • prevoz potnikov po žičniških napravah;
- na podlagi določila 97. člena veljavnega Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/: • monitoring stanja okolja;
- na podlagi določila 37. člena veljavnega Zakona o geodetski dejavnosti /ZGeoD-1/: • dejavnost lokalne geodetske službe;
- na podlagi določila 158. člena veljavnega Zakona o letalstvu /ZLet/: • obratovanje javnega letališča lokalnega pomena.

7. člen

(območje opravljanja lokalnih gospodarskih javnih služb)

Lokalne gospodarske javne službe iz 5. in 6. člena tega odloka se opravljajo na celotnem območju občine, če s tem odlokom ali odlokom iz 3. člena tega odloka za posamezno lokalno gospodarsko javno službo ni drugače določeno.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prve alineje 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se z odlokom občine, s katerim se predpiše način opravljanja lokalne gospodarske javne službe, za posamezno gospodarsko javno službo določi prostorska zasnova opravljanja gospodarske javne službe. V skladu z navedenim je z besedilom določeno, da se obvezne in izbirne lokalne gospodarske javne službe opravljajo na celotnem območju občine, če ni s tem odlokom ali odlokom o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe za posamezno lokalno gospodarsko javno službo drugače določeno.

8. člen

(javne dobrine)

- (1) Javne dobrine, ki se zagotavljajo z lokalnimi gospodarskimi javnimi službami, so pod enakimi pogoji določenimi z zakonom ali odlokom občine dostopne vsakomur.
- (2) Uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z obveznimi lokalnimi gospodarskimi javnimi službami, je za uporabnike obvezna, če zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis za posamezne primere ne določa drugače.
- (3) Uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z izbirnimi lokalnimi gospodarskimi javnimi službami, za uporabnike ni obvezna, če zakon ali odlok občine za posamezne primere ne določa drugače.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 5. člena Zakona o gospodarskih javnih službah, ki določa, da so javne dobrine pod enakimi z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti določenimi pogoji dostopne vsakomur.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 5. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da je uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z obveznimi gospodarskimi javnimi službami obvezna, če zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis za posamezne primere ne določa drugače.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 5. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z izbirnimi gospodarskimi javnimi službami ni obvezna, če zakon ali odlok lokalne skupnosti za posamezne primere ne določa drugače.

4. Oblike zagotavljanja javnih služb

9. člen (oblike zagotavljanja javnih služb)

Občina zagotavlja lokalne gospodarske javne službe skladno s 3. členom tega odloka v naslednjih oblikah:

- v režijskem obratu;
- v javnem podjetju;
- z dajanjem koncesij.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki v prvem odstavku določa, da lokalna skupnost (občina) zagotavlja gospodarske javne službe v naslednjih oblikah:

- *v režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo;*
- *v javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj;*
- *v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno,*
- *z dajanjem koncesij.*

4.1 Režijski obrat

10. člen (režijski obrat)

(1) Režijski obrat se ustanovi za izvajanje lokalne gospodarske javne službe, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo.

(2) Režijski obrat se organizira kot notranja organizacijska enota občinske uprave oziroma službe občine.

(3) Režijski obrat se organizira kot samostojen ali nesamostojen režijski obrat. Organizacijo in delovno področje režijskega obrata določi občinski svet v okviru organizacije in delovnega področja občinske uprave na predlog župana.

(4) Režijski obrat ni pravna oseba.

(5) Občina opravlja v režijskem obratu lokalne gospodarske javne službe iz 6. točke prvega odstavka 5. člena tega odloka.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prve alineje prvega odstavka 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da lokalna skupnost zagotavlja gospodarske javne službe v režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo.

Besedili drugega in tretjega odstavka sta oblikovani na podlagi določila prvega odstavka 17. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se režijski obrat organizira kot nesamostojen ali samostojen režijski obrat po predpisih, ki urejajo upravo oziroma službe lokalne skupnosti.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 17. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da režijski obrat ni pravna oseba.

Z besedilom petega odstavka je določeno, katere obvezne in izbirne lokalne gospodarske javne službe opravlja občina v režijskem obratu.

4.2 Javno podjetje

11. člen (javno podjetje)

- (1) Javno podjetje se ustanovi za opravljanje ene ali več lokalnih gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot lokalna gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno.
- (2) Ustanovitev javnega podjetja, razmerja v javnem podjetju in njegovo delovanje ter druge zadeve v zvezi z javnim podjetjem se opredelijo s posebnim odlokom.
- (3) Ustanoviteljske pravice v javnem podjetju izvršuje občinski svet. V primeru, da so poleg občine ustanoviteljice javnega podjetja tudi druge občine, se lahko izvajajo ustanoviteljske pravice preko posebnega skupnega organa za izvajanje ustanoviteljskih pravic, ki ga v skladu z določili zakona, ki ureja lokalno samoupravo, ustanovijo ustanoviteljice javnega podjetja.
- (4) V soglasju z ustanoviteljem lahko javno podjetje pogodbeno izvaja gospodarske javne službe ali druge dejavnosti tudi za druge občine, ki niso ustanoviteljice javnega podjetja.
- (5) Občina opravlja v javnem podjetju lokalne gospodarske javne službe iz 1. in 2. točke prvega odstavka 5. člena.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretje alineje prvega odstavka 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da lokalna skupnost zagotavlja gospodarske javne službe v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati profitno.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občina zagotavlja opravljanje lokalnih javnih služb z ustanavljanjem javnih podjetij.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega in četrtega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko dvoje ali več občin zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javno podjetje. Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skladu z aktom o ustanovitvi in statutom javnega zavoda ali javnega podjetja, ki ga ustanovi več občin ustanoviteljic ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb občinski sveti udeleženih občin ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani. Akt o ustanovitvi skupnega organa mora določati njegove naloge, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev, financiranje in delitev stroškov med občinami.

Z določilom četrtega odstavka je določeno, da lahko javno podjetje v soglasju z ustanoviteljem pogodbeno izvaja gospodarske javne službe ali druge dejavnosti tudi za občine, ki niso ustanoviteljice javnega podjetja.

Z besedilom petega odstavka je določeno, katere obvezne in izbirne lokalne gospodarske javne službe opravlja občina v javnem podjetju.

4.3 Koncesija

12. člen (koncesija)

(1) Za opravljanje posamezne lokalne gospodarske javne službe lahko občina podeli koncesijo pravni ali fizični osebi, ki je registrirana za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesije in izpolnjuje pogoje za opravljanje lokalne gospodarske javne službe, ki je predmet koncesije.

(2) Koncesija za opravljanje posamezne lokalne gospodarske javne službe se podeli na podlagi koncesijskega akta.

(3) Občina lahko podeli koncesijo za opravljanje lokalne gospodarske javne službe za celotno območje občine ali za del območja občine.

(4) Za pridobivanje koncesionarjev, koncesijsko pogodbo, prenehanje koncesijskega razmerja, prenos koncesije, obvezno koncesijo, višjo silo, odgovornost koncesionarja za ravnanja zaposlenih in odgovornost koncedenta za ravnanje koncesionarja in ostala vprašanja v tej zvezi se uporabljajo določila zakona, ki ureja področje gospodarskih javnih služb.

(5) Občina podeli koncesijo za opravljanje lokalnih gospodarskih javnih služb iz 3., 4., 5., 7., 8., 9. točke prvega odstavka 5. člena.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 30. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da je koncesionar lahko fizična ali pravna oseba, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da se koncesija za opravljanje posamezne lokalne gospodarske javne službe podeli na podlagi koncesijskega akta. V skladu z določilom 32. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ se s koncesijskim aktom določi predmet in pogoje opravljanja gospodarske javne službe za posamezno koncesijo. Koncesijski akt je odlok lokalne skupnosti (občine). Kot je določeno s tretjim odstavkom 32. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ se s koncesijskim aktom lahko da koncesionarju javno pooblastilo, če tako določa zakon. Koncesijski akt pa vsebuje:

- *dejavnosti ali zadeve, ki so predmet gospodarske javne službe,*
- *območje izvajanja gospodarske javne službe, uporabnike ter razmerja do uporabnikov,*
- *pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,*
- *morebitna javna pooblastila koncesionarju,*
- *splošne pogoje za izvajanje gospodarske javne službe in za uporabo javnih dobrin, ki se z njo zagotavljajo,*
- *vrsto in obseg monopola ali način njegovega preprečevanja,*
- *začetek in čas trajanja koncesije,*
- *vire financiranja gospodarske javne službe,*
- *način plačila koncesionarja ali način plačila odškodnine za izvrševanje gospodarske javne službe oziroma varščine,*
- *nadzor nad izvajanjem gospodarske javne službe,*
- *prenehanje koncesijskega razmerja,*
- *organ, ki opravi izbor koncesionarja,*
- *organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe,*
- *druge sestavine, potrebne za določitev in izvajanje gospodarske javne službe (33. člen ZGJS).*

Z besedilom tretjega odstavka je določena prostorska zasnova opravljanja dejavnosti gospodarske javne službe. Tako lahko občina podeli koncesijo za opravljanje lokalne gospodarske javne službe za celotno območje občine ali za del območja občine.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da se za vsa vprašanja, ki se nanašajo na koncesijsko razmerje uporabljajo določbe Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, in sicer:

- za pridobivanje koncesionarjev določila 36., 37. in 38. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/;
- za koncesijsko pogodbo določila 39. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/;
- za prenehanje koncesijskega razmerja določila 41., 42., 43., 44. in 45. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/;
- za prenos koncesije določila 46. in 47. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/;
- za obvezno koncesijo določila 48. in 49. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/;
- za višjo silo določilo 50. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/;
- za odgovornost koncesionarja za ravnanje zaposlenih določila 51. in 52. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/;
- za odgovornost koncedenta za ravnanje koncesionarja določilo 53. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/.

Z besedilom petega odstavka je določeno katere dejavnosti obveznih in izbirnih lokalnih gospodarskih javnih služb se v občini opravljajo kot koncesionirane dejavnosti.

13. člen (javni razpis)

(1) Koncesija se podeli na podlagi javnega razpisa, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Javni razpis vsebuje najmanj naslednje elemente:

- predmet koncesije,
- območje, za katero se podeljuje koncesija,
- pogoje za koncesijo,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,
- pričetek in trajanje koncesije,
- merila za izbiro koncesionarja,
- druge elemente določene s predpisi in koncesijskim aktom.

(3) Rok za prijavo na javni razpis ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 60 dni.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 36. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da koncedent pridobiva koncesionarje na podlagi javnega razpisa. Podlaga za javni razpis pa je koncesijski akt, s katerim se določita tudi oblika in postopek javnega razpisa. Javni razpis pa se objavi v uradnem glasilu Republike Slovenije torej v Uradnem listu Republike Slovenije.

Z besedilom drugega odstavka je določena vsebina javnega razpisa. Tako mora javni razpis vsebovati najmanj naslednje elemente:

- predmet koncesije,
- območje, za katero se podeljuje koncesija,
- pogoje za koncesijo,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,
- pričetek in trajanje koncesije,
- merila za izbiro koncesionarja,
- druge elemente določene s predpisi in koncesijskim aktom.

Z besedilom tretjega odstavka je določen rok za prijavo na javni razpis, ki ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 60 dni.

14. člen (izbira koncesionarja)

- (1) O izbiri koncesionarja odloči direktor občinske uprave z upravno odločbo.
- (2) O pritožbi zoper odločbo direktorja občinske uprave odloča župan.
- (3) Koncesijsko pogodbo z izbranim koncesionarjem sklene v imenu občine župan.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 37. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da o izbiri koncesionarja odloči koncedent z upravno odločbo. Na tem mestu moramo opomniti na določilo 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki v drugem odstavku določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na drugi stopnji odloča župan, če ni z zakonom drugače določeno.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da koncesijsko pogodbo z izbranim koncesionarjem sklene v imenu občine župan. Navedeno določilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja in zastopa občino. Slednje pomeni, da je župan pristojen za sklepanje aktov poslovanja med katere sodi tudi koncesijska pogodba.

5. Strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge

15. člen (strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge)

- (1) Strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju lokalnih gospodarskih javnih služb v občini opravlja občinska uprava.
- (2) Občinska uprava opravlja s področja lokalnih gospodarskih javnih služb zlasti naloge, ki se nanašajo na:
 - razvoj, načrtovanje in pospeševanje lokalnih gospodarskih javnih služb;
 - investicijsko načrtovanje in gospodarjenje z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje lokalnih gospodarskih javnih služb;
 - informacijske baze za potrebe občinskih gospodarskih javnih služb;
 - postopke ustanavljanja in organiziranja javnih podjetij, javnih gospodarskih zavodov in režijskih obratov;
 - postopke podeljevanja koncesij in izbire koncesionarjev;
 - strokovni nadzor nad izvajalci lokalnih gospodarskih javnih služb;
 - strokovne, tehnične in organizacijske naloge v zvezi z javnimi razpisi za izbiro izvajalcev za koncesionirane lokalne gospodarske javne službe;
 - strokovne, tehnične in organizacijske naloge v zvezi s financiranjem lokalnih gospodarskih javnih služb;
 - določanje pogojev in dajanje soglasij k dovoljenjem za posege v prostor in okolje, če ti zadevajo infrastrukturne objekte in naprave lokalnih gospodarskih javnih služb, če ni kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce lokalnih gospodarskih javnih služb;
 - dajanje predpisanih dovoljenj za priključitev na infrastrukturne objekte in naprave lokalnih gospodarskih javnih služb, če ni to kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce lokalnih gospodarskih javnih služb.

(3) Naloge iz prve, druge ali tretje alineje prejšnjega odstavka se lahko poveri za to usposobljeni organizaciji ali podjetju.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 11. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju gospodarskih javnih služb opravljajo ustrezne službe ali organi lokalnih skupnosti.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 12. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da so strokovno tehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju gospodarskih javnih služb naloge, ki se nanašajo zlasti na:

- razvoj, načrtovanje in pospeševanje gospodarskih javnih služb,
- investicijsko načrtovanje in gospodarjenje z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje gospodarskih javnih služb,
- postopke ustanavljanja in organiziranja javnih podjetij, javnih gospodarskih zavodov in režijskih obratov,
- postopke podeljevanja koncesij in izbire koncesionarjev,
- strokovni nadzor nad izvajalci gospodarskih javnih služb,
- financiranje gospodarskih javnih služb,
- določanje pogojev in dajanje soglasij k dovoljenjem za posege v prostor, če tu zadevajo infrastrukturne objekte in narave gospodarskih javnih služb, če ni to kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce gospodarskih javnih služb,
- dajanje predpisanih dovoljenj za priključitev na infrastrukturne objekte in naprave lokalnih gospodarskih javnih služb, če ni to kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce lokalnih gospodarskih javnih služb.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 12. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se lahko naloge, ki se nanašajo na razvoj, načrtovanje in pospeševanje gospodarskih javnih služb ter investicijsko načrtovanje in gospodarjenje z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje gospodarskih javnih služb poverijo za to usposobljeni organizaciji ali podjetju.

6. Varstvo uporabnikov javnih dobrin

16. člen

(varstvo uporabnikov javnih dobrin)

Za varstvo uporabnikov javnih dobrin skrbi Svet za varstvo uporabnikov javnih dobrin, ki ga ustanovi občinski svet s posebnim aktom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 14. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da lokalne skupnosti (občine) ustanovijo telesa za varstvo uporabnikov javnih dobrin, sestavljena iz njihovih predstavnikov. Navedenega telesa se ustanovijo za posamezno ali za več gospodarskih javnih služb. 10. člen Statuta Občine Komen določa, da ima občina Svet za varstvo uporabnikov javnih dobrin ter druge organe, katere ustanovitev in naloge določa zakon.

17. člen

(svet za varstvo uporabnikov javnih dobrin)

Svet za varstvo uporabnikov javnih dobrin iz naslova varstva uporabnikov po tem odloku:

- zastopa in usklajuje interese občanov in predlaga skupne predloge občinskemu svetu občine in županu občine,
- zastopa interese občanov v zvezi z načrtovanjem, funkcioniranjem in financiranjem javnih služb in s tem povezanih objektov in naprav v razmerju do občine.

Obrazložitev:

Z besedilom so določene obveznosti Komisija za varstvo uporabnikov javnih dobrin. Tako navedeni svet:

- zastopa in usklajuje interese občanov in predlaga skupne predloge občinskemu svetu občine in županu občine,
- zastopa interese občanov v zvezi z načrtovanjem, funkcioniranjem in financiranjem javnih služb in s tem povezanih objektov in naprav v razmerju do občine.

18. člen**(dolžnost sklenitve pogodbe)**

V primeru kršitve dolžnosti sklenjene pogodbe s strani izvajalca lokalne gospodarske javne službe, lahko uporabnik od upravnega organa občine zahteva izdajo odločbe, s katero naj ta odloči o njegovi pravici, za katero meni, da je kršena, in naloži izvajalcu ustrezno ravnanje.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 16. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da lahko uporabnik od pristojnega organa lokalne skupnosti (občine), v primeru kršitve dolžnosti sklenitve pogodbe s strani izvajalca gospodarske javne službe, zahteva izdajo odločbe, s katero naj ta odloči o njegovi pravici, za katero meni, da je kršena in naloži izvajalcu ustrezno ravnanje.

19. člen**(pripombe in predlogi Sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin)**

- (1) Občinski svet in župan sta dolžna obravnavati pripombe in predloge Sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin iz naslova varstva uporabnikov po tem odloku.
- (2) Občinski svet je dolžan obvestiti Svet za varstvo uporabnikov javnih dobrin o svojih stališčih in ukrepih v skladu s poslovníkom o svojem delu, župan pa najkasneje v roku 30 dni od dneva, ko je prejel njegovo pripombo ali predlog.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 15. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da telesa za varstvo uporabnikov javnih dobrin dajejo pripombe in predloge v zvezi z izvajanjem gospodarskih javnih služb pristojnim organom republike in lokalnih skupnosti, ki so jih dolžni o svojih stališčih in ukrepih obvestiti.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da je občinski svet dolžan obvestiti Svet za varstvo uporabnikov javnih dobrin o svojih stališčih in ukrepih v skladu s poslovníkom o svojem delu, župan pa najkasneje v roku 30 dni od dneva, ko je prejel njegovo pripombo ali predlog.

7. Financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb**20. člen****(financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb)**

Lokalne gospodarske javne službe se financirajo:

- s ceno javnih dobrin,
- iz proračunskih sredstev,
- iz drugih virov določenih z zakonom ali odlokom občine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil 59., 60., 61., 62., 63., 64. in 65. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/. V skladu z navedenimi določili se gospodarske javne službe lahko financirajo na naslednje načine:

- s ceno javnih dobrin; v skladu z določilom 59. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ plačujejo uporabniki za uporabo javnih dobrin, ki so glede na posameznega uporabnika ali glede na določljive skupine uporabnikov izmerljive, ceno proizvoda ali storitve, ki je lahko tudi v obliki tarife, takse, nadomestila ali povračila. Cene se oblikujejo in določajo na način in po postopku, ki ga določa zakon ali odlok lokalne skupnosti v skladu z zakonom. Cene se lahko diferencirajo po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih ali nujenih javnih dobrin ter rednosti njihove uporabe. Cene se lahko tudi subvencionirajo. Z aktom, s katerim se odloči o subvencioniranju cene, se določita tudi višina in vir subvencij. Subvencije pa so lahko diferencirane po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih ali nujenih javnih dobrin.
- iz proračunskih sredstev; v skladu z določilom 60. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ se iz proračunskih sredstev financirajo gospodarske javne službe, s katerimi se zagotavljajo javne dobrine, katerih uporabniki niso določljivi ali katerih uporaba ni izmerljiva. V proračunu se zagotavljajo tudi sredstva za subvencije.
- lokalni davek; v skladu z določilom 61. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ lahko lokalna skupnost za financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb predpiše davek v skladu s predpisi, ki urejajo financiranje javne porabe in nalog lokalnih skupnosti.
- prihodek izvajalca; v skladu z določilom 62. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, se prihodki javnega gospodarskega zavoda, javnega podjetja ali koncesionarja, ki izvirajo iz opravljanja gospodarske javne službe oziroma iz zagotavljanja javnih dobrin, določijo z aktom o ustanovitvi javnega zavoda oziroma javnega podjetja ali s koncesijskim aktom.
- posojila; v skladu z določilom 63. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ se lahko infrastrukturni objekti gospodarskih javnih služb financirajo iz sredstev, dobljenih s kratkoročnimi ali dolgoročnimi posojili. Posojila pa najame v skladu z zakonom lokalna skupnost (občina) glede na vrsto gospodarske javne službe.
- tuja vlaganja; v skladu z določilom 64. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ se lahko sredstva za investicijsko izgradnjo objektov in naprav, namenjenih za opravljanje gospodarskih javnih služb, pod pogoji, ki jih določa zakon, pridobivajo tudi iz sredstev vlaganj tujih oseb in iz sredstev tujih in mednarodnih posojil.
- z voucherji; v skladu z določilom 65. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ lahko lokalne skupnosti (občine) dajejo uporabnikom javnih dobrin bone (voucherje), s katerimi na podlagi lastne izbire plačujejo javne dobrine.

21. člen

(cena proizvoda ali storitve)

- (1) Za uporabo javnih dobrin, ki so glede na posameznega uporabnika ali glede na določljive skupine uporabnikov izmerljive, plačujejo uporabniki ceno proizvoda ali storitve, ki je lahko tudi v obliki tarife, takse, nadomestila ali povračila.
- (2) Cene se oblikujejo ali določajo na način in po postopku, ki ga določa zakon in na njegovi podlagi sprejeti podzakonski akt ali odlok občine v skladu z zakonom.
- (3) Cene se lahko določijo diferencirano po kategoriji uporabnikov in količini porabljenih in nujenih javnih dobrin.
- (4) Cene se lahko subvencionirajo. Z aktom, s katerim se odloči o subvencioniranju cene, se določita tudi višina in vir subvencij. Subvencije so lahko diferencirane po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih in nujenih javnih dobrin.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 59. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da uporabniki za uporabo javnih dobrin, ki so glede na posameznega uporabnika ali glede na določljive skupine uporabnikov izmerljive, ceno proizvoda ali storitve, ki je lahko tudi v obliki tarife, takse, nadomestila ali povračila.

22. člen
(proračunsko financiranje)

Iz sredstev proračuna se financirajo gospodarske javne službe, s katerimi se zagotavljajo javne dobrine, katerih uporabniki niso določljivi ali katerih uporaba ni izmerljiva.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 60. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da se iz proračunskih sredstev financirajo gospodarske javne službe, s katerimi se zagotavljajo javne dobrine, katerih uporabniki niso določljivi ali katerih uporaba ni izmerljiva. V proračunu se zagotavljajo tudi sredstva za subvencije.

8. Prehodne in končne določbe

23. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Komen (Uradni list Republike Slovenije, št. 76/2008, 24/2018).

Obrazložitev:

Z besedilom je določena t.i. abrogacijska (lat. abrogatio = popolna razveljavitev, tudi odprava) klavzula s katero mlajši pravni akt popolnoma razveljavlja starejši pravni akt.

24. člen
(objava in začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati 15. dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:

Datum:

Občina Komen
mag. Erik Modic, župan

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

